

Маріанна Кіяновська

**Блискавка
зустрічає воду і вітер**

ДУХ І ЛІТЕРА
2023

УДК 821.161.2-1

К469

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ЄВРЕЙСЬКА

К469 Кіановська Маріанна. Блискавка зустрічає воду і вітер. –

К.: АУХ І АПІРА, 2023. – 208 с.

ISBN 978-617-8262-14-3 (2-й наклад)

Нова поетична книжка Маріанни Кіановської – це не просто рефлексії на події сучасного етапу війни росії проти України, а підлине ліро епічне по дотто, глибоко закорінене в українській і світовій культурі, від Вергілія і Шевченка – до пісень «Віглас» і «Мертвого Півня». Видання побудоване як продовження її попередньої збірки «Бабил Яр. Голосами», бо війна – поразу війна, геноцид – поразу геноцид, боротьба з ворогом і віра у перемогу – це завжди боротьба з ворогом і віра у перемогу, навіть якщо все, що у тебе є, – небо над головою, земля під ногами, ти сам, твій розум і твоє людське серце.

Книжка написана під час перебування у Науковій колегії Берліна (Wissenschaftskolleg zu Berlin) на стипендії Фонду пруської морської торгівлі (Stiftung Preussische Seehandlung) та на стипендії Фонду Марги та Курта Мельгардів (Marga und Kurt Möllgaard-Stiftung).

УДК 821.161.2-1

ISBN 978-617-8262-14-3 (2-й наклад)

© Кіановська М., 2023

© АУХ І АПІРА, 2023

***

тихо сиджу коло моєї крові обабіч
кров на салфетках стигне обабіч мене

довго кров із носа мені текла доки не перестала
коли я над ранок перестала читати новини

тихо плачу я коло моря моєї крові
вбитими серце краю себе караю
душа скипіла кров'ю обкипіла вся моя давнина
кров'ю затопила долю Україна свої уділи
болею своїм долю свою волю свою поля
свої чисті думки і я
тихо говорю від моря до моря моєї крові
тихо молю тихо мовлю від горя до горя моєї сльози

сиджу край неба на березі сиджу на березі моря
вся горю і говорю називаючи імена земляків моїх
горю і говорю називаючи імена українців живих і вбитих
світ світає край неба палає прибитий цвіт розцвітає
хоче любити

а я хвиля хвиля ой дана дана дана ой дана дана
хвиля для моря для себе ой дана дана
омита кров'ю сльозами ой дана дана
ой дана мить на березі моря вівчарику корольку
ой дана дана мить вічна пам'ять світла і світу

і тоді земля що змінила свою природу накрила війну
дощенту
і тоді переменені повітря й вогонь накрили війну всуціль
і світло не дало війні знов піднятися і настати і хвиля
збила з ніг і накрила собою зігниле дерево залізобетон
і метелик поклав на обрій на мертве дерево тінь крил
і знов змахнув крилами і накрив
теплою тінню поверхню залізобетону

сніг розтанув знестав перестав сьогодні я знаю ми із
тобою знаємо
силу хвилі силу прозорої хвилі силу миті хвилі частинки
слова і силу сну
силу дніпра ужа інших рік день мить
силу чистої хвилі що раптом об берег б'є і є і щемить
краплею камінь точить променем мироточить
світло міняє світ навіть коли кровоточить
бо все тече все міняється

що змінило свою природу перемениться знов і знов
світло перетворює світ навіть коли кровоточить
любов
запах меду запах суниць малини троянд переважить тлін
і розтління
дим солодкий вітчизни переважить пожарища та істління

помах крила метелика смерть переважить життя як
блискавка

зблискує нескінченно близько крило метелика

***

є причини
щоб люди потребували мати причини

є причини
і різні люди називають різні причини цієї війни
але ніхто не хоче хотіти вірити

ніхто не хоче хотіти вірити в очевидне
війна починається тому що люди
і де люди там і війна

раз по раз війна там де люди і люди
тобто війна не тільки тоді коли люди й нелюди
бо якщо є лице і серце то можна вдарити
бо якщо є лице і серце то можна вбити

слово дрон колись означало трутень
тепер деякі дрони літають з хештегом смерть
а хештег смерть літає тепер як дрони

трутні у соцмережах віддаляються десь на 2 км від матки
діляться хештегом смерть щось запліднюють
щось ферментують у когось цілять
і більше нічого не роблять

hated in the nation відферментоване вона якась не така
пишуть люди справедливі в усьому навіть найкращі
пишуть в лагідно фашизованих соцмережах
пишуть без мови ворожнечі до речі стримано

***

дороги змикаються в ніщоту
а там і люди надходять
нерівні тією нерівністю
і тією кількістю кроків
що дає тільки різність життя
бо хтось нині на свято в війні і вдома
а хтось ні чи й ніде

сонця корогодяться вряди-годи
й над дорогами пристають
бо не можуть дороги бідні самі
так із рук у руки людям текти
без дощів і без русел

тому нині в святий День Великодній
Бога славимо Богу дякуємо
Бога благаємо
дай дому нам Боже
дай миру дому й додому
благослови руки зімкнути
розімкнути із ніщоти з війни наші дороги

***

годинник реагує на світло ніби зіниця
на циферблаті чорні глибокі дрібні зазубрини
діючий прототип часу який зламався
коли російська ракета впала недалеко від дому
стрілки — кожна із них — оплавилися
на давно вибитих вікнах поліетилен змарнів змізернів
але тепер і стелі вже більше нема є тільки наші люди народ
хтось вимовляє слова по вцілілому радіо
і цей голос звучить у такій безпросвітній тиші
яка буває хіба коли в місті дощенту вбито
всіх дітей всіх звірят і нема ні тварин ніптаства
коли бджоли посивіли в попелі й не гудуть
коли комарі не дзумчать бо ніде поблизу в пустелі
немає свіжої крові є тільки мертва запечена
коли нема шелестіння трави паперу стебел коліс підошов
суцвіть і води у трубах

***

Мар'яні Савці

івасик-“тезей”-телесик
вже з вусами
воює у зсу

синьо-жовта субмарина в чорному дзеркалі
вся ніби останнє сонце
синьо-жовта субмарина в чорному дзеркалі
вся ніби яйце райце

синє небо і море квітів
і на цвинтарі військовий оркестр

“мертвий півень” грає у львові під ратушею
“мертвий півень” грає під ратушею у ліверпулі

чорне дзеркало чорне дзеркало
має тріщину впоперек і ледь запітніло
синьо-жовта субмарина в чорному дзеркалі
запітніла лежить упоперек тріщини

а хто-хто в синьо-жовтій субмарині живе?
ми живемо ми люди добрі
ми живемо і наші живуть сусіди

люди добрі живуть в субмарині
добрі люди в субмарині живуть

Літературно-художнє видавництво

Кіяновська Маріанна

БЛИСКАВКА ЗУСТРІЧАЄ ВОДУ І ВІТЕР

2-й пакад

Усі права застережено. Передруки і переклади
дозволяються тільки за згодою редакції

Надано до видання 6.09.2023. Формат 70×108/32
Гарнітура Candara, Warnock Pro. 10,92 ум. друк. арк.

ТОВ «Часопис “Дух і Літера”»
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 224 від 19.10.2000 р.

Видавці: *Костянтин Сігов, Леонід Фінберг*

Макет: *Олександр Ходченко, Світлана Певдишченко*

Видавництво «ДУХ І ЛІТЕРА»

Телефони: 138 (044) 425 60 20,

138 (073) 425 60 20 (Lifecell)

138 (097) 425 60 20 (Kyivstar)

138 (050) 425 60 20 (Vodafone)

E mail: duh i litera@ukr.net – відділ продажу

Сайт та інтернет-книгарня: www.duh i litera.com

Надаємо послуги «Книга-цифрова»

ТОВ «(РУКАРНЯ «РУТА»

32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець Подільський,
вул. Русалка Коношенка, буд. 1.